

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ทั้งโดยภาพรวม และจำแนกตามเพศ โปรแกรมการเรียน และภาคภูมิศาสตร์ โดยใช้โมเดลการวิจัยแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ซึ่งโมเดลที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยตัวแปรสาเหตุทั้งด้านจิตลักษณะและด้านสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรผลพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียน ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลจัดเป็นตัวแปรสังเกตได้ 20 ตัว และตัวแปรแฝง 7 ตัว กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1,600 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ประกอบด้วยชุดข้อคำถามวัดตัวแปรสังเกตได้ 20 ตัว รวมทั้งหมด 171 ข้อ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่าความเชื่อถือได้ (α) จากการทดลองใช้กับนักเรียน 39 คน อยู่ระหว่าง 0.56 – 0.92 และจากการใช้จริง มีค่าความเชื่อถือได้ (α) ของชุดข้อคำถามวัดตัวแปรสังเกตได้อยู่ระหว่าง 0.69 – 0.94 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝงทุกตัวจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งพบว่าโมเดลการวัดของตัวแปรแฝงมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดีทุกตัว และมีค่าความเชื่อถือได้เชิงโครงสร้าง (ρ_c) ของตัวแปรแฝงอยู่ระหว่าง 0.50 – 0.87 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 วิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยวิธีการวิเคราะห์อิทธิพลโดยใช้โปรแกรมลิสเรล 8.72

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้นมีความเที่ยงตรง สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดีทุกโมเดล ทั้งโมเดลภาพรวม และโมเดลกลุ่มย่อยจำแนกตามเพศ โปรแกรมการเรียน และภาคภูมิศาสตร์ ตัวแปรสาเหตุทั้งหมดในโมเดลมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้ ร้อยละ 45.70 สำหรับโมเดลภาพรวม และร้อยละ 50.20, 54.70, 38.70, 58.00, 72.40, 93.00, 48.00 และ 28.80 สำหรับโมเดลกลุ่มย่อยอีก 8 โมเดล คือ โมเดลกลุ่มชาย กลุ่มหญิง กลุ่มเน้นวิทยาศาสตร์ กลุ่มไม่เน้นวิทยาศาสตร์ กลุ่มภาคกลาง กลุ่มภาคเหนือ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกลุ่มภาคใต้ ตามลำดับ ในโมเดลภาพรวม พบว่า ตัวแปรแฝงที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ครอบครัวยุคใหม่ รองลงมาคือความสามารถ โรงเรียน ลักษณะนิสัย เพื่อน และครู โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.462, 0.224, 0.221, 0.153, 0.130 และ 0.077 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในโมเดลกลุ่มย่อยพบว่า ตัวแปรครอบครัวยุคใหม่มีอิทธิพลมากที่สุดเฉพาะ

ใน 4 โมเดล คือ โมเดลกลุ่มชาย กลุ่มไม่เน้นวิทยาศาสตร์ กลุ่มภาคกลาง และกลุ่มภาคใต้ โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.638, 0.542, 0.560 และ 0.268 ตามลำดับ ส่วนในอีก 4 โมเดล คือ โมเดลกลุ่มหญิง กลุ่มเน้นวิทยาศาสตร์ กลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ความสามารถ โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.263, 0.365, 1.088 และ 0.838 ตามลำดับ

Abstract

222202

The purposes of this research was to develop causal relationship models for e-Learning behavior of upper secondary students in Thailand as overall and classified by gender, program and geographical region. The research method was descriptive research with causal relationship model. The model had both of traits and situations as the causal variables. The conceptual model composed of 20 observed variables and 7 latent variables. The research sample were 1,600 upper secondary students taken by using multistage random sampling. The research tool was 6 levels summated rating scale questionnaire consisted of 171 items for 20 observed variables which were validated by 3 experts, it was tried out with 39 students before use and the reliability (α) of observed variables were between 0.56 – 0.92, after collecting the sample data, the reliability (α) of observed variable were between 0.69 – 0.94, every latent variable had construct validity by using confirmatory factor analysis and the construct reliability (ρ_c) were between 0.50 – 0.87. Data collecting was conducted during the 1st semester of 2008 academic year then the causal relationship models were analysed by path analysis with LISREL 8.72 computer program.

It was found that the causal relationship models for e-Learning behavior of upper secondary students were highly fit to the empirical data as overall and subgroups classified by gender, program and geographical region. All of causal variables in the model could explain the variance of the behavior about the percentage of 45.70 for the overall model and 50.20, 54.70, 38.70, 58.00, 72.40, 93.00, 48.00 and 28.80 for those of 8 subgroup models : male, female, science, nonscience, the central, the north, the northeast and the south respectively. In the overall model from the most to the least influential latent variables were family, ability, school, affection, friend and teacher, with the coefficient of 0.462, 0.224, 0.221, 0.153, 0.130 and 0.077 respectively. Family was the most influential latent variable in 4 subgroup models as in : male, nonscience, the central and the south with the coefficient of 0.638, 0.542, 0.560 and 0.268 respectively while ability was the most influence latent variable in the other 4 subgroup models as in : female, science, the north and the northeast with the coefficient of 0.263, 0.365, 1.088 and 0.838 respectively.